

Comentariul operei Insira-te, margarite de Victor Eftimiu - partea a doua

Cea de a treia fiica Sorina, isi paraseste mirele chiar in ziua nuntii - pe neinduplecatul Buzdugan, si pleaca in cautarea lui Fat-Frumos (indragostit la randul lui, de Ileana Cosanzeana fiica Zmeului Zmeilor). Se dezlantauie un conflict excelent structurat si condus de dramaturg prin actiuni vii si tirade captivante. In cele din urma lucrurile se incurca tocmai cand pareau a intra in matca lor, datorita urzelilor Vrajitoarei: Buzdugan renunta la Sorina tocmai cand aceasta isi da seama ca trebuie sa-l uite pe Fat Frumos, iar Ileana Cosanzeana este impartita tragic intre durerea pentru parintele sau (ucis de Fat Frumos) si dragostea pentru voinicul atat de mandru in final, toate aceste rataciri si oprelisti se dovedesc a fi puse la cale de Vrajitoare, mama Zmeului, a carui putere se naruie in fata acestor forte ale iubirii si la sunetele fluierului dezrobotor in care sufla cu tarie si speranta - aidoma eroilor basmelor noastre populare - voinicul Buzdugan. Astfel, fortele malefice (Zmeul Zmeilor, Vrajitoarea si aliatele ei Kunda si Sura) sunt invinse de spiritul viu al dragostei, umanismului popular si al dreptei noastre credinte.

In afara celor angajati direct in aceasta temerara si eroica lupta pentru infrangerea puterilor vrajitoaresti, apar oameni din popor (Pacala Mos Dumitru, Bacita) care comenteaza sau participa nemijlocit la aceasta infruntare intre bine si rau. Aici este nevoie sa deschidem paranteza observand ca autorul a dorit sa-l reabiliteze partial pe Zmeul Zmeilor, considerandu-l nu numai o stihie a iadului, ci, la randu-i, si un "geniu blestemat", nu trebuie sa trecem cu vederea amanuntul ca poporul din piesa se bucura de rapunerea acestuia mitul popular traditional fiind astfel repus in drepturile lui. Pentru frumusetea monologului, este potrivit sa citam unul din episoadele in care Zmeul isi caineaza existenta damnata:

"Fat Frumos

Am iesit invingator!

Zmeul

Ai iesit, dar nu prin tine: ti-au stat toate-ntr-ajutor! Lighioanele din codri, din vazduhuri si din apa Vin la tine totdeauna de te-ajuta si te scapa; impartind surasuri calde, nu-ti treci vremea in zadar; Unui om ii spui povestea, altuia ii dai un dar, Esti frumos, esti bland la vorba si pe nimenea nu sperii.

Muntii tu ii faci din piepteni, iar padurile din perii.

Folosesti intotdeauna cate-un tainic talisman.

Ce te-ajuta la nevoie si te scapa de dusman...

Pe cand eu, ascuns ca ursii, singur, singur, totdeauna,

Strecurandu-ma pe drumuri unde nu rasare luna.

Ocolind de-aud vreun zgomot ori de vad lucind ceva.

Fug de oameni si de fiare intr-o vale, undeva,

Eu sunt cel ce arde sate, cand s-aprinde un stog de paie...

Mana mea va pare ghiara, iar suflarea mea vapaie...

Nimeni nu-mi ajuta mie, fiindca n-am surasul bland,

Fiindca nu ma stie nimeni dupa dragoste umbland.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Fiindca rostul vietii mele nu e-n patima lumeasca.
Fiindca glasu-mi si privirea nu se-ndeamna sa glumeasca,
Fiindca pasurile mele nu le povestesc plangand.
Fiindca alte nazuinte port in inima si-n gand..." "Feeria constructiva" a lui Victor Eftimiu isi trage numele nu numai de la perfecta ei structurare, ci mai ales de la lumina idealurilor pozitive pe care le difuzeaza cu farmec si fior autentic. Fortele binelui sunt ajutate si ocrotite de Floarea Soarelui, atat de vitala, de flori, gaze si pasari, in timp ce puterile tenebroase au in cohorta lor lighioane raufacatoare, draci, iele, rusalce, solomonari, varcolaci si alte inchipuiri de fantasm, ca-n basmele populare.

Prelungirea artei lui Eminescu din "Calin Nebunul" se simte in multe momente ale feeriei si cu atat mai subliniat, in evocarea, de catre Mos Dumitru, a infruntarii dintre Fat Frumos si Zmeu, care apar ca niste roti de lumini, in culori diferite: rosu si roz:

"Scaparau scantei din sabii. Sangele curgea belsug. Unul de lupta cu cinste, iar celalalt cu viclesug.

Se ciocneau in lupta crunta. Numai flacari scapara.

Cand o roata, cand cealalta si strigau: Pazea! Pazea!

Cerul tot era lumina... tot pamantul tremura...

Iarba sfaraia parlita, frunzele se rasuceau

Toate apele secaru, pasarele-n drum zaceau

Numai cele doua flacari, inaltandu-si fumul greu.

Mai aprinsei, mai cumplite, se luptau mereu, mereu..." Finalul feeriei este frenetic, amplificat de participarea la sarbatoarea victoriei intregului popor, eliberat din spaima si din puterea fortelor iadului:

"Sorina: A pierit! Cu ea se duce spaima, noaptea si minciuna!

Fat Frumos: Nu ne mai desparte nimeni!

Ileana: Langa tine, totdeauna!

Sorina: Cu incredere in viata sa pasiti si prin iubire

S-alinati dureri, s-aduceti oamenilor dezrobire!

Tu, voinice Buzdugane, iarta-ma: am fost vrajita!

Dar acum arunc cununa de rusalce impletita!...

Dragostea ce mi-ai pastrat-o ne va ocroti pe noi

Mana-n mana sa ne-ntoarcem printre oameni amandoi! (Intra taranii cu nunta lui Pacala)

Fat Frumos: Pace tuturor! Ca fratii! Astazi toti suntem voiosi, iar acum sa-ntindem hora cum stim noi din mosi stramosi!"